

Nazwa przedmiotu	Analiza dzieła muzycznego
Typ przedmiotu	Obowiązkowy
Poziom przedmiotu	Studia pierwszego stopnia
Specjalność	wszystkie specjalności
Liczba semestrów/ punktów ECTS	Patrz: Program studiów www.amuz.bydgoszcz.pl/dla-studenta/wydzial-ii/programy-studiow/
Język prowadzenia zajęć	polski / angielski
Cele przedmiotu	<ul style="list-style-type: none"> • Kształcenie umiejętności analizowania i interpretowania dzieł muzycznych (stanowiących reprezentację różnych okresów historycznych, gatunków i stylów), wyjaśniania reguł jego konstrukcji z uwzględnieniem aspektów wykonawczych. • Doskonalenie umiejętności doboru adekwatnych metod analizy, umiejętności posługiwania się nimi, stosowania właściwej terminologii muzycznej. • Pogłębienie wiedzy z zakresu teorii form i stylów muzycznych.
Wymagania wstępne	Wiedza z zakresu literatury muzycznej i historii muzyki
Efekty uczenia się	Patrz: Tabela efektów uczelnia się www.amuz.bydgoszcz.pl/dla-studenta/wydzial-ii/programy-studiow/
Treści programowe przedmiotu	<ul style="list-style-type: none"> • Zagadnienia terminologiczne: pojęcie analizy muzycznej, pojęcie formy w muzyce. Przegląd metod analitycznych w kontekstach: historycznym, ideologicznym, epistemologicznym: modernizm - pozytywizm - metody logocentryczne, pierwsza moderna - ewolucjonizm - metody procesualne, moderna wyjęta spod prawa - totalitaryzm - metody pragmatystyczne, druga moderna - scjentyzm - metody sformalizowane - „strukturalne”, postmodernizm - metody holistyczne - 2 h • Teoria formy dzieła muzycznego w ujęciu empirycznym. Zasady organizacji materiału muzycznego, m.in.: organizacja struktur horyzontalnych i wertykalnych, organizacja czasu muzycznego, faktura, ustroje formalne, podstawowe zasady kształtowania przebiegu muzycznego: szeregowanie i rozwijanie i ich wpływ na mechanizm organizowania formy - 2 h. • Ścisłe formy polifoniczne: fuga i kanon. Rodzaje, zasady konstrukcji, rola środków polifonicznych a mechanizm formy. Przykłady recepcji tradycyjnych form polifonicznych w twórczości muzycznej XX wieku (m.in.: Bacewicz, Bartók, Lutosławski, Górecki) - 6 h. • Układy okresowe i quasi okresowe. Zasady tworzenia. Typy zależności okresowych. Formy o budowie okresowej. Przykłady m.in. z mazurków: Chopina, Szymanowskiego, Maciejewskiego, B. Schaeffera i z utworów reprezentujących inne niż mazurki konstrukcje (np.: wariacje, sonata, rondo itp.) - 8 h. • Formy wariacyjne. Wariacyjność: technika a forma. Cechy form wariacyjnych. Typy wariacji i ich charakterystyka. Przykłady z twórczości: Mozarta, Beethovena, Paganiniego, Liszta, Brahmsa, Lutosławskiego, R. Augustyna, A. Weberna, B. Schaeffera - 8 h. • Rondo. Wstępne formy rondo. Rola współczynników i charakterystyka typów formy rondo. Uniwersalizm i chłonność formy. Przykłady z twórczości: Mozarta, Beethovena, Chopina, Chaczaturiana, T. Sikorskiego - 8 h. • Sonata. Forma sonatowa - istota, postacie, transformacje. Dramaturgia przebiegu sonatowego. Założenia cyklu sonatowego. Przykłady recepcji tej formy na gruncie sonat solowych, kameralnych, kwartetu, symfonii, koncertu. Przykłady z twórczości: Mozarta, Beethovena, Chopina, Liszta, Brahmsa, Debussy'ego, Szymanowskiego, Prokofiewa, Skriabina, Hindemitha, Lutosławskiego, Góreckiego, Pendereckiego, R. Augustyna, M. Bukowskiego, K. Meyera, Z. Rudzińskiego - 12 h. • Kształtowanie formy w XX i XXI wieku. Tendencje neoklasyczne - synteza zjawisk na podstawie wcześniej analizowanych utworów. Tendencje nowatorskie o rodowodzie awangardowym i ich wpływ na strukturę dzieła: dodekafonia - serializm - punktualizm; sonoryzm; „dzieło otwarte” jako rezultat oddziaływania koncepcji indeterministycznych (forma realna i forma potencjalna), ekstremalne przejawy indeterminizmu (muzyka intuitywna, teatr instrumentalny, happening); minimal music, forma unistyczna, spektralizm; forma w utworach postmodernistycznych; nowe podejście do czasu i przestrzeni w muzyce (pojęcia stanu i procesu), montaż formy. Repertuar analityczny czerpany z reprezentatywnej dla wymienionych zjawisk twórczości kompozytorskiej drugiej połowy XX i początku XXI wieku (m.in.: Lutosławski, Penderecki, Bargielski, Serocki, Schaeffer, Łuciuk, Haubenstock-Ramati, Gabryś, Synowiec, Sikorski, Krauze, Szymański, Maciejewski, Pstrokońska-Nawratil, Berg, Stockhausen, Boulez, Reich, Glass, Brown, Cage, Grisey i inni) - 8 h. • Sprawdziany - 4 h.

Literatura	<ul style="list-style-type: none"> • M. Borkowski - Zagadnienie formy muzycznej w utworach dodekafonicznych Weberna, „Res Facta”, • B. Childs - hasło: Indeterminacy, w: Dictionary of Contemporary Music, red. J. Vinton, New York • J. M. Chomiński - hasło: Forma, w: Encyklopedia Muzyki, red. A. Chodkowski, • J. M. Chomiński - hasło: Sonologia w: Encyklopedia Muzyki, red. A. Chodkowski, • J. M. Chomiński - Wilkowska-Chomińska K., Formy muzyczne, t. • J. M. Chomiński -Wilkowska-Chomińska K., Formy muzyczne, t. 1 • C. Dalhaus - Forma, przekł. Polski: M. Bristiger, „Res Facta” 1970 • K. Droba - Podstawowe zasady organizacji czasu w muzyce: czas metryczny i czas ametryczny czyli rytmiczny, w: Księga Jubileuszowa Mieczysława Tomaszewskiego • K. Ebbecke - hasło: Aleatorik, w: MGG, Allgemeine Enzyklopadie der Musik begründet von Friedrich Blume; zweite neubearbeitete Ausgabe hrsg. Von Ludwig Finscher, Sachteil 1 • H. H. Eggebrecht - Uwagi o metodzie analizy muzycznej, przekł. Polski: M. Stanilewicz, „Res Facta” • M. Goldstein, P. Lansky - hasło: Texture, w: Dictionary of Contemporary Music, red. J. Vinton • M. Gołąb - Spór o granice poznania dzieła muzycznego, monografie MFN, seria humanistyczna • A. Granat-Janka - Forma w twórczości instrumentalnej Aleksandra Tansmana • P. Griffiths - hasło: Avant gardę, w: The New Grove Dictionary of Music and Musicians • W. Grunzweig - hasło: Minimal Music, w: MGG, Allgemeine Enzyklopadie der Musik begründet • D. Gwizdalanka - Brzmienie kwartetów smyczkowych Beethovena • Z. Helman - Neoklasycyzm w muzyce polskiej XX wieku • A. Jarzębska - Idee relacji serialnych w muzyce XX wieku, Musica Jagellonica • A. Jarzębska - Spór o piękno muzyki. Wprowadzenie do kultury muzycznej XX wieku, monografie MFN, seria humanistyczna • R. Kolarzowa - Postmodernizm w muzyce • I. Lindstedt - Dodekafonia i serializm w twórczości kompozytorów polskich XX wieku • W. Lutosławski - O roli elementu przypadku w technice komponowania • T. Malecka - I Symfonia Krzysztofa Pendereckiego, w: Współczesność i tradycja w muzyce Krzysztofa Pendereckiego, Zeszyty Naukowe nr 5 Akademii Muzycznej w Krakowie, red. R. Chłopicka • W. Michniewski - Próba określenia zasad funkcjonowania zapisu muzyki graficznej, nr 8, s. • B. Mikłaszewska - Minimalizm w muzyce polskiej, Musica Jagellonica • D. Mirka - The sonoristic structuralism of Krzysztof Penderecki • I. Nikolska - Postmodernizm w interpretacji Pawła Szymańskiego, wyd. Akademii Muzycznej w Krakowie, red. K. Droba, T. Malecka, K. Sz wajgier
Formy i metody kształcenia	<ul style="list-style-type: none"> • Wykład • Prezentacja nagrań • Praca z materiałem nutowym • Dyskusja
Metody weryfikacji efektów kształcenia	Egzamin pisemny i ustny
Forma i warunki zaliczenia	Warunki określone na pierwszych zajęciach.